

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 652/2024-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **WFG trade, s.r.o.**, Daxnerova 9, Žilina, IČO 44 641 745, zastúpenej JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, advokátom, Námestie M. R. Štefánika 1, Žilina, proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 2C/20/2021-208 z 10. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 20 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 13 dohovoru, práva podľa čl. 14 dohovoru a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením okresného súdu č. k. 2C/20/2021-208 z 10. júla 2024. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľke ako žalobkyni bol rozsudkom okresného súdu č. k. 2C/20/2021-74 z 19. mája 2023 priznaný voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd Žilina rozsudkom sp. zn. 11Co/83/2024 z 31. januára 2024, ktorým rozhodol aj o nároku sťažovateľky voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %. Uznesením č. k. 2C/20/2021-191 z 25. marca 2024 vyšší súdny úradník rozhodol o výške trov konania, ktorým sťažovateľke nepriznal trovy konania za dva úkony právnej služby – porady sťažovateľky s jej právnym zástupcom. Z uvedeného dôvodu proti predmetnému uzneseniu sťažovateľka podala sťažnosť, ktorou zároveň žiadala priznať aj trovy konania za podanie tejto sťažnosti. Okresný súd sťažnosti sťažovateľky vyhovel, avšak trovy konania za podanie sťažnosti

jej nepriznal. Uvedené odôvodnil tým, že v konaní o sťažnosti okresný súd rozhoduje o tých trovách, ktoré vznikli do právoplatného skončenia veci (§ 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Následne poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax, v zmysle ktorej nie je možné rozhodnúť o ďalších trovách konania, ktoré mali účastníkovi vzniknúť do právoplatného skončenia veci, a to pre absenciu priameho zákonného zmocnenia pre tento postup.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti namieta porušenie ňou označených základných práv tým, že okresný súd jej nepriznal trovy konania za úkon právnej služby, podanie sťažnosti proti napadnutému uzneseniu o výške trov konania, a poukazuje na to, že okresný súd a krajský súd rozhodli právoplatne o trovách konania len percentuálne, ktoré je následne potrebné „premeniť“ na absolútne číslo v dvojstupňovom konaní, keď najskôr rozhodne vyšší súdny úradník a v prípade sťažnosti sudca okresného súdu. Vzhľadom na dvojstupňovosť konania sťažovateľka zastáva názor, že za úkon právnej služby, sťažnosť proti napadnutému rozhodnutiu, jej trovy konania patria, keďže o týchto nebolo právoplatne rozhodnuté.

4. Sťažovateľka ďalej poukazuje na súdnu prax okresného súdu ako ňou označeného porušovateľa, ktorý v iných veciach priznal sporovej strane trovy konania za podanie sťažnosti, v čom sťažovateľka vzhláda diskriminačný postup okresného súdu, ktorý nerozhoduje jednotne.

5. Sťažovateľka už uvedený postup okresného súdu považuje za svojvoľný a nezákonný, pričom okresnému súdu zároveň vytýka, že sa s otázkou ich nepriznania ani relevantným spôsobom nevysporiadal a nerozhodol o tom nevyhovujúcim výrokom v napadnutom rozhodnutí.

6. Sťažovateľka v dôsledku už uvedeného zásahu do jej základných práv požaduje aj primerané finančné zadosťučinenie, ktoré odôvodňuje tým, že bola vystavená pocitom právnej neistoty, krivdy, nespravodlivosti, bezmocnosti a úzkosti z postupu a konania okresného súdu, čím jej bola spôsobená škoda v dôsledku ukrátenia o sumu vo výške 66,54 eur a poukazuje na ujmu na zdraví konateľ'a sťažovateľky.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), porušenie práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu), porušenie zákazu diskriminácie (čl. 14 dohovoru), porušenie práva na prístup k súdu vo vzťahu k preskúmaniu rozhodnutí orgánov verejnej správy (čl. 46 ods. 2 ústavy) a porušenie práva na účinný opravný prostriedok (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 13 dohovoru) uznesením okresného súdu o sťažnosti proti uzneseniu o výške náhrady trov konania.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy:

8. Článok 46 ods. 2 ústavy zakotvuje právo na prístup k súdu vo vzťahu preskúmaniu rozhodnutí orgánov verejnej správy, t. j. oblasť správneho súdnictva. Medzi napadnutým rozhodnutím a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy preto neexistuje príčinná súvislosť, na

základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol ústavný súd dospieť k záveru o jeho porušení. Preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 2 ústavy odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

9. Argumentácia sťažovateľky obsiahnutá v ústavnej sťažnosti smeruje proti rozhodnutiu okresného súdu o výške trov konania. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína nielen svoje postavenie nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ale aj to, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnych súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. O takýto prípad vo veci sťažovateľky nejde.

10. Otázkou nároku na náhradu trov tzv. sťažnostného konania sa ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti už opakovane zaoberal (bližšie pozri II. ÚS 352/2024 a tam uvedená judikatúra). Na rozhodujúcu argumentáciu sťažovateľky dopadajú právne závery, ktoré ústavný súd vyslovil vo veci sp. zn. III. ÚS 420/2023 *«v ustanoveniach o sťažnosti ako osobitnom prostriedku nápravy nesprávnosti uznesení vyššieho súdneho úradníka niet žiadnych ustanovení o tom, že by všeobecným súdom bola daná právomoc osobitne rozhodovať o trovách „sťažnostného“ konania, a preto ani zo systematického pohľadu na zákonnú úpravu náhrady trov konania nemožno dospieť k záveru, že Civilný sporový poriadok predpokladá alebo súdom prvej inštancie stanovuje rozhodovať o náhrade trov sťažnosti po tom, čo o náhrade trov konania prvej inštancie rozhodli v súlade so zákonom v rozhodnutí, ktorým konanie na tejto inštancii všeobecného súdnictva končí»*.

11. S uvedenými právnymi názormi sa ústavný súd následne stotožnil a poukázal na ne aj vo veci sp. zn. II. ÚS 199/2024. Ústavný súd tak za zjavne neodôvodnené, arbitrárne či ústavne neudržateľné nepovažoval uznesenia súdu prvej inštancie, ktorými procesne úspešným sťažovateľom nebol priznaný nárok na náhradu trov sťažnostného konania, zohľadňujúc osobitný charakter konania, keďže súdy rozhodovali o sťažnosti ako osobitnom prostriedku nápravy rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka, dôvodiac absenciou zákonnej, resp. podzákonnej úpravy tohto konania, resp. poukazujúc na skutočnosť, že o nároku na náhradu trov konania už bolo rozhodnuté (pozri IV. ÚS 130/2024 alebo IV. ÚS 267/2024).

12. S prihliadnutím na ustálenú judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa absencie zákonného podkladu na to, aby okresný súd vo svojom rozhodnutí o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka rozhodoval o náhrade trov tzv. sťažnostného konania, ústavný súd konštatuje, že okresný súd rozhodol spôsobom, ktorý nevykazuje závažný procesný exces ani zásah do

označených práv sťažovateľky. Napadnuté uznesenie je podľa názoru ústavného súdu aj dostatočne odôvodnené, ústavne udržateľné, nepredstavujúce exces z *de lege lata* právnej úpravy ani rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v obdobných veciach. Sťažovateľkou uplatnená argumentácia o nezákonnosti a svojvôli napadnutého uznesenia nie je opodstatnená.

13. Pre úplnosť ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľkou označená „premena percent“ je v rámci rozhodovania o trovách konania druhou fázou (§ 262 ods. 2 CSP), v rámci ktorej sa rozhoduje už len o výške tých trov konania, o nároku na náhradu ktorých bolo rozhodnuté v rozhodnutí vo veci samej, resp. v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí podľa § 262 ods. 1 CSP, t. j. v rámci prvej fázy. V zmysle už uvedeného tak rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania ako výsledok prvej fázy dopadá len na trovy, ktoré vznikli do rozhodnutia o tomto nároku. Rozhodovanie sudcu o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o výške trov konania nie je ďalšou fázou rozhodovania o trovách konania, ale „len“ prostriedkom nápravy voči uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom.

14. Na tomto základe ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a obsahom označených práv v tejto časti neexistuje príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru:

15. Z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy na účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom (II. ÚS 75/2018). Uplatňovanie tohto práva musí nadväzovať na aspoň obhájitelné tvrdenie (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa sťažovateľovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, rovnako nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 434/2022 a tam uvedená judikatúra).

16. Vzhľadom na to, že v prípade sťažovateľky ústavný súd jej ústavnú sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol ako zjavne neopodstatnenú, nemožno uvažovať ani o porušení práva podľa čl. 13 dohovoru. Pod účinným prostriedkom nápravy je potrebné chápať prostriedok, ktorý je (za splnenia zákonných predpokladov) spôsobilý privodiť nápravu, neznamená to však právo na dosiahnutie úspechu v každom jednotlivom prípade. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 13 dohovoru odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.4. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

17. Sťažovateľka porušenie týchto práv odvíja od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S ohľadom na argumentačné prepojenie uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva zaručeného podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako ani práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.5. K namietanému porušeniu základného práva na zákaz diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru:

18. Porušenie zákazu diskriminácie sťažovateľka vidí v tom, že v iných sporových veciach totožný okresný súd trovy konania z titulu právneho zastúpenia v tzv. sťažnostnom konaní sporovej strane priznal.

19. Čo sa týka súdnej praxe, na ktorú sa odvoláva sťažovateľka, ústavný súd zdôrazňuje, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania je autonómnym súdnym rozhodovaním, ktoré sa nepochybne vyvíja a do ktorého ústavný súd v zásade nezasahuje. Súd prvej inštancie je však povinný postupovať v medziach platnej právnej úpravy, pričom Civilný sporový poriadok (čl. 2 ods. 2) medzi základné princípy radí právnu istotu ako stav, keď je spor rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Uvedené platí aj v otázke (ne)priznania nároku na náhradu trov právneho zastúpenia v konaní o sťažnosti proti uzneseniu o výške trov konania. Vzhľadom na neprípustnosť dovolania proti uzneseniu, ktorým sudca súdu prvej inštancie rozhodol o sťažnosti proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom, je práve judikatúra ústavného súdu relevantnou.

20. Nepriznanie nároku na náhradu trov konania v sťažnostnom konaní bolo ústavným súdom opakovane odobrené ako postup ústavno-konformný. Skutočnosť, že existujú aj iné rozhodnutia všeobecného súdu založené na odlišnom právnom názore, neznamená porušenie práva sťažovateľky podľa čl. 14 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu. Preto bolo aj v tejto časti potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu